

DÉLMAGYARORSZÁG

SZERDA, 1996. SZEPT. 4., 86/206.

ÁRA: 29 FT

Meddő vita a magyar-román alapszerződésről Mégis, ki(k)nek az érdeke?

„Közös magyar-román érdek a megbékélés.” (MTI Telefórá)

Róluk döntöttek, nélkülük. Tökés László és Markó Béla - RMDSZ

Budapest (MTI)

Tegnap az Országgyűlés megtartotta az ellenzéki képviselők kezdeményezésére összehívott rendkívüli ülését a magyar-román alapszerződésről.

Alapvető érdek a jószomszédi viszony Romániával, s a nemzetközi közösség is kulcsfontosságúnak ítéli a térség stabilitása szempontjából a megegyezést. Az alapszerződés megkerülhetetlen eszköz – mondta Kovács László külügyminiszter a kormány álláspontját ismeretve. A vitatott lábjegyzetet illetően a külügyminiszter hangoztatta: nem értelmező, hanem tényrögzítő jellegű a passzus. A kollektív jogokat

egyébként más alapszerződések, illetve nemzetközi dokumentumok sem tartalmazzák. Az etnikai alapú területi autonómia pedig az RMDSZ programjában sem szerepel. Ami az egyházi javak rendezését illeti, a román fél belső, törvényhozási okokra hivatkozva jelezte, nem megoldható a kérdés az alapszerződésben. Összességében a választás az: az egyeztetett szöveg elfogadása, vagy semmilyen alapszerződés.

A magyar-román alapszerződéssel kapcsolatban megalapozatlan bármilyen külföldi nyomásra való hivatkozás, a szerződés jelenlegi szövege érzelmi és értelmi okokból egyaránt elfogadhatatlan – szögezte le az ellenzéki határozati javaslatot in-

dokolva Isépy Tamás. Elmondta: az alaptörvény 1989-es módosítása értelmében az ország külkapcsolatai szempontjából kiemelkedő fontosságú szerződéseket az Országgyűlés köti. Az alapszerződés tartalmáról szólva Isépy leszögezte: az Európa Tanács 1201-es ajánlásához fűzött lábjegyzet – a kabinet állításával ellentétben – nem tényt rögzít, hanem szűkíti az ajánlásnak a kollektív jogokra vonatkozó részét.

A kormánynak és a parlamentnek azt kell szem előtt tartania, hogy mi szolgálja az ország, a nemzet, a határon túli kisebbségek érdekeit – hangoztatta Horn Gyula miniszterelnök. A törvényhatatlan – szögezte le az ellenzéki határozati javaslatot in-

történelmi pillanatban van, amikor nemzeti érdekei egybeesnek a nemzetek közösségének igényeivel. Elsőrendű közös érdek, hogy Közép-Európában ne legyenek vitás kérdések, hogy Közép-Európában ne legyenek vitás kérdések. – Hosszú évtizedek óta először fordul elő, hogy közös román-magyar érdek a megbékélés – hangsúlyozta. Beszédében rámutatott: ez az első legmagasabb szintű egyezmény a két ország között, amely tartalmazza a kisebbségek jogait.

Torgyán József hazaáruulásnak minősítette a magyar-román alapszerződést. A kisgazda politikus úgy vélte: ez az alapszerződés visszalépés még a trianoni békeszerző-

déshez képest is. Nincsen tekintettel a magyarság érdekeire, sőt elfogadása esetén véglegesen a magyarság jogfosztottságát. Ami az alapszerződés ügyében történt, a nemzetközi közvélemény becsapása is. A dokumentum elfogadása ugyanis nem a térség stabilitását, hanem a szomszéd országokban élő magyarság asszimilációját eredményezné.

Giczy György (KDNP) szerint az alapszerződés legfeljebb vállveregetést válthat ki Európából, megbecsülést soha.

A részletes vita éjfél utáni lapzártunkkor még tartott; a végső szavazásnál várhatóan a kormány álláspontja érvényesült. (Elemző trásunk a 3. oldalon.)

Biciklis határőrök

Kerékpárral a határsértők ellen. (6. oldal)

Püspökök szélmalomharca

Ezerháromszáz iskola a tét. (6. oldal)

Mészöly, a kapitány

A jó tollú futballedző könyvet írt. (10. oldal)

Az Alkotmánybíróság az '56-os bűnökről

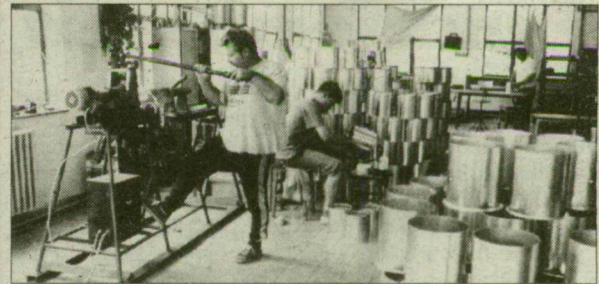
Budapest (MTI)

Az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek ítélte, és a határozat közzétételének napjával megsemmisítette az 1956. októberi forradalom és szabadságharc során elkövetett egyes bűncselekményekkel kapcsolatos eljárásról szóló 1993. évi XC. törvényt. Ezzel az Alkotmánybíróság elhárította az akadályt annak útjából, hogy a magyar hatóságok az 1956-ban elkövetett emberiség elleni bűncselekményeket és háborús bűncselekményeket üldözzék és megbüntessék.

Az Alkotmánybíróság amellől, hogy megsemmisítette a törvényt, rámutatott arra is: a nemzetközi jog szerint háborús bűncselekménynek, illetve emberiség elleni bűncselekménynek minősülő bűntetteket a magyar hatóságok külön törvényi rendelkezések nélkül is üldözhetik és megbüntethetik.

A testület kimondta azt is, hogy a genfi egyezmények mely rendelkezéseiben meghatározott bűncselekményekre lehet alkotmányosan alkalmazni az el nem évülés szabályát.

Klíma, Hódmas módra

Az igényesen hajlított lemez eladható. (Fotó: Tésik Attila)

Munkatársunktól

Harminc négyzetméterrel, két alkalmazottal indult a vállalkozás, mára viszont egy ötven főt foglalkoztató, évi 100 millió forint értéket termelő céggé alakult. Pedig a Hódmas története kudarcokkal kezdődött: mezőgazdasági gépek gyártásából – piac híján – 4 millió forintos veszteséget halmoztak fel. De nem jelentettek csődöt, inkább ki-

egyeztek a hitelezőkkel. Átértékelték a lemezgyártásra, a klímaberendezések gyártására. Kamatosztul visszafizették a tartozást, új, 4 ezer négyzetméteres telephelyre költöztek, gépeket vásároltak, új partnereket szereztek. A cégbe tőkével beszállt a Duna-Tisza Regionális Fejlesztési Társaság is. (Riportunk az 1. címlapján olvasható.)

Kisértetház a Cserepesen

Munkatársunktól

Sokat lehet hallani arról, hogy Móraváros egyes részein áldatlan állapotok uralkodnak. A terület önkormányzati képviselője is kijelentette már, hogy Móraváros nagy gondja a Cserepes sor és környéke. Egyik arrafelé lakó olvasónk kerestett meg minket, s adott elő ijesztő történeteket a Sancer-tó közelében lévő házról.

A sztori lényege röviden: az osztrák állampolgár Schulhoffer Ferencné tavaly pár hétre külföldre ment, majd amikor visszatért, alig ismert egykori otthonára. A ház feldúlva, a berendezés, műszaki cikkek, bútorok pedig vagy eltűntek, vagy összevissza hajlították. Az udvarban szép lassan kezdett fogyni az istálló és a csűr, mára csak a romok emlékeztetnek, hogy ott valamikor épület állott.

Persze, találgatni lehet, de a feltételezéseknek nem sok értelme van. Egy dolog biztos: a hajdani otthonból mára egy lakhatatlan nyomortanya lett.

(Cikkünk az 5. oldalon.)

„Erről is jöttek a betörők” – mutatja Schulhoffer Ferencné, mellette fia helyeslően bólogat. (Fotó: Miskolczi Róbert)

Növekvő export

Budapest (MTI)

Nem változtak meg az év eleje óta tartó tendenciák, továbbra is az export a gazdasági növekedés motorja. Ezt mutatják az első hét hónap külgazdasági adatai. A kiviteli értéke az év első hét hónapjában elérte a 7,3 milliárd dollárt, ami 5,2 százalékkal magasabb az egy évvel korábnál. A behozatal ugyanakkor 0,1 százalékkal nőtt, és 9 milliárd dollárt tett ki. A külkereskedelmi áruforgalom egyenlege 1,7 milliárd dollár, ami 300 millió dollárral kevesebb, mint tavaly júliusban. A hiányból a fizetési mérleget 1,2 milliárd dollár terheli.

Kossuth tér, csütörtök

Budapest (MTI)

„Jajkiáltás az elszakított nemzetrészekért” címmel a magyar-román alapszerződés ügyében szeptember 5-én, csütörtökön nagygyűlést rendez a budapesti Kossuth téren a Bocskai Szövetség. Ezt Balás István, a szervezet titkára jelentette be sajtótájé-

koztatójukon a budapesti Gellért Szállóban.

Beszámolt arról, hogy a parlamenti ellenzéki pártok jelezték: valószínűleg első embereikkel képviseltetik magukat a rendezvényen. Az RMDSZ felső vezetése viszont azt közölte a szövetséggel: amennyiben a kor-

mánykoalíció képviselői „negligálják” a nagygyűlést, ők sem állíthatnak szónokokat a rendezvény belpolitikai hangsúlya miatt.

Ugyanezen aggályok miatt Tökés László királyhágómelléki református püspök részvétele is bizonytalan – tette hozzá.